

Oude waarden in een nieuwe tijd

OUDE WAARDEN IN EEN NIEUWE TIJD TOT WAARDE BRENGEN, DAT IS DE INSTEK VAN DE OPRICHTERS VAN HET BOERENGILDE. OP 14 FEBRUARI ONDERTEKENDEN VIER MELKVEEHOUDERS UIT ZUIDWEST FRIESLAND EN EEN SPECIALIST IN DUURZAME ZUIVEL DE GILDEBRIEF. ZE WILLEN HET BOERENAMBACHT BEHOUDEN, MAAR WEL OP EEN ECONOMISCH RENDABELE MANIER. VOORZITTER JELLE ZEILSTRA UIT GAASTMEER LEGT UIT.

Wie zijn de Gildeboeren?

'Wij zijn vier melkveehouders uit Zuidwest Friesland: Jelle Osinga uit Oudega, Sjirk Reijenga en Klaas Oevering uit Idzega en ikzelf. We hebben allemaal een modern melkveebedrijf met tegen de honderd melkkoaien en combineren dit met weidevogelbeheer in de Skriezekrite Idzega. Dat betekent dat we onze bedrijfsvoering afstemmen op de weidevogels door bijvoorbeeld stukken land 'plas-dras' te zetten zodat de vogels gemakkelijk aan voedsel kunnen komen, bepaalde percelen later te maaien zodat de kuikens daar hun toevlucht kunnen zoeken en kruidenrijk gras in te zaaien. Dat kruidenrijke gras zit vol insecten voor de kuikens en is bovendien gezonder voor ons vee. Hierdoor kunnen we het gebruik van antibiotica tot het minimum beperken. Zo boeren we met oog voor mens, dier en milieu.'

Wat is jullie missie?

'We willen een nieuw verdienmodel voor onze manier van boeren ontwikkelen. Weidevogelbeheer is goed voor de vogels, maar niet kostendekkend voor de boer. We zijn voor het weidevogelbeheer afhankelijk van subsidies van de overheid, maar dat blijkt in de praktijk een onzekere factor te zijn. Natuurlijk gaat het niet alleen om geld; als je als boer aan weidevogelbeheer doet, zit daar ook een stuk idealisme in. Maar van idealisme kun je niet eten. Als we in de toekomst ons bedrijf willen overdragen aan een opvolger, moet deze wel een economisch rendabel bedrijf kunnen overnemen. Het gaat overigens niet alleen om weidevogelbeheer, maar om onze manier van boer zijn. Schaalvergroting en intensivering is niet de enige manier om als melkveehouder te overleven. Wij streven een

natuurlijke en robuuste bedrijfsvoering na. Dat betekent dat we oog hebben voor 'oude waarden' zoals beweiding en natuurbeheer, maar ook energiezuinig boeren en beperkt gebruik maken van kunstmest. De melk die we op deze manier produceren willen we herkenbaar op de markt brengen.'

Hoe willen jullie die meerwaarde verdienen?

'Onze melk komt nu nog 'anoniem' in de grote melkplas van de zuivelcoöperaties die er hun eigen producten van maken. Consumenten die achter onze manier van boer zijn staan en specifiek onze melk willen kopen, hebben deze mogelijkheid nog niet. Wij zoeken supermarkten en andere marktpartijen die zich willen onderscheiden en onze melk willen verkopen. Die supermarkten en verwerkers brengen we in contact met onze zuivelondernemingen, die de melk vervolgens kunnen leveren of er zelf speciale producten van maken. Zo kan de hele keten meeprofiteren. De melk in deze producten komt gegarandeerd van onze bedrijven. Het is melk met een bijzonder verhaal, niet van een anoniem bedrijf.'

Jullie krijgen subsidie van de provincie. Hoelang worden jullie nog op deze manier ondersteund?

'We hebben subsidie gekregen voor een opstartperiode van twee jaar. Het is nieuw en spannend, maar ik zou het erg teleurstellend vinden als het niet zou lukken. De burger geeft aan dat ze waarde hecht aan een duurzame melkveehouderij met oog voor mens, dier, natuur en milieu. Wij verbinden daar een economische waarde aan. Het is moeilijk te zeggen wanneer onze melk in de supermarkt staat. Het is een nieuw initiatief en een

compleet nieuwe manier van denken. Het gaat in de zuivelketen – van boer tot consument – om grote bedrijven en vaste lijnen die we met dit initiatief proberen te doorbreken. Dat kunnen we als boer niet allemaal zelf doen, daarvoor is professionele ondersteuning nodig. Catharinus Wierda, specialist duurzame zuivel en mede-oprichter, heeft een breed netwerk in de zuivelwereld en gaat met onze melk 'de boer op'. Er zijn al vergevorderde afspraken, maar het is nog te vroeg om een concreet product te kunnen presenteren.'

Zijn er al reacties van boeren die zich bij jullie aan willen sluiten?

'Onze eerste prioriteit is nu om de supermarkten en andere verwerkers geïnteresseerd te krijgen voor onze melk. Er zijn al reacties van boeren elders in het land die mee willen doen. Maar met het oog op de logistiek moeten we wel als groep dicht bij elkaar zitten. Het is lastig en duur om de melk apart op te halen en te verwerken, mede omdat je te maken hebt met een versproduct: de melktank moet iedere drie dagen worden geleegd. Onze ambitie is om groepsgewijs, met een maximum van 25 veehouders per groep, te groeien naar minimaal honderd deelnemers in vier jaar tijd. Deze deelnemers voldoen aan de afspraken die zijn vastgelegd in de Gildebrieven en hebben regelmatig contact met elkaar. Want ook dat is een belangrijk uitgangspunt van de Gildeboeren: de meester-gezel-relatie. Boeren die transparant zijn naar elkaar en hun omgeving en die van elkaar willen en kunnen leren.' •

TEKST: IDA HYLKEMA

FOTO: ROBERT POSTHUMUS

